

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK KAVRAMINA İLİŞKİN “METAFORİK” ALGILARI

Yusuf ALTUN¹³

GİRİŞ

Müzik, insanın seslerden oluşturduğu anlatım sanatıdır. Bu anlatım sanatında seslerin insanın amacına yönelik olarak, uygun kullanılmasıyla müzik meydana gelmektedir (Say, 1997: 17). Belirli bir amacı ve yöntemi olan, belirli bir güzellik anlayışı ile işlenen ve düzenli bir şekilde bir araya gelerek seslerin oluşturduğu estetik bir bütün olduğu düşünülmektedir (Uçan, 1996: 16). Müzik en ilkel toplumlarda dahi var olan ve temelini seslerin oluşturduğu bir sanat dalıdır (Öztuna, 1974: 42). Müzik hem sanat hem de bir bilim dalı olarak, insanın akıl ve duygu dünyasında eş güdümlü olarak seslenmesi gerekmektedir (Károlyi, 2007: 7).

Müziğin günümüzde çeşitliliği ve yaygınlığı dikkate alınarak, toplumsal ve kültürel boyutları olan önemli bir sanat dalıdır. Müziğin hem sanat hem de bir bilim dalı olarak görüldüğünde, sanatlar içerisinde en soyut olanı olarak ifade etmek mümkündür.

Müzik üzerine söylenmiş olan birçok tanım ve açıklamalarından hareketle, müziğe ilişkin şu ifadeler söylenebilir: Müzik; sesleri dönüştüren ve dönüştürülen seslerin belli bir estetik algı ile

¹³ Öğretim Görevlisi, Ardahan Üniversitesi, Nihat Delibalta Gölü MYO, e mail: yusufaltun@ardahan.edu.tr

aracıdır”, “müzik sonsuzluğu ifade eder”, “müzik mutluluk”, “sevgi ve huzur verir”, “müzik önemli bir ihtiyaçtır ve insan hayatında var olmalıdır”, “müzik içerisinde çeşitli duyguları ve konuları barındırır” gibi konularla algılamaktadırlar. Öğrencilerin en çok metafor ürettikleri kategori; Müzik sonsuzluğu ifade eder (f:17), Müzik insanı ve doğayı anlamamıza yardımcı olur (f:14) ve Müzik önemli bir ihtiyaçtır ve insan hayatında var olmalıdır (f:13) gibi kategorilerde toplanmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin ortak üretmiş oldukları metaforlar farklı kategoriler altında toplandığı görülmektedir. Her öğrencinin farklı metafor ürettiği, ortak üretmiş oldukları metaforlara ise farklı anlamlar yüklediği ve tanımladığı tespit edilmiştir.

Bunlardan hareketle müzik kavramının tek bir tanımının zor olabileceği gibi her insanda farklı his ve duygularla ifade edildiği, her bireyde farklı düşünceler uyandırdığı ve farklı anlamlar taşıdığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Not: Yapılan bu çalışma 28 Nisan–1 Mayıs 2018 tarihleri arasında Alanya’da “III. INES Education and Social Science Congress (ESS - 2018)” de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Akdeniz, A.,Çarıkçı, E., (2017), Konservatuvar Öğrencilerinin “Sanat Eğitimi” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), .59-85.

Altun, Yusuf, (2018), Türkiye’de Lisans Düzeyi Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Tar Çalgısının Tercih Durumuna Yönelik Tespitler, *Yüksek Lisans Tezi*, Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Babacan, Ezgi, (2014), Ağsl Öğrencilerinin Müzik Kavramına İlişkin Algıları: Metafor Analizi, *Eğitim Ve Öğretim Araştırma Dergisi*, 3(1), 124-132.

Düzgören, H., Gereken, S. E. (2017), Anadolu Lisesi Öğrencilerinin ‘Müzik Dersi’ Kavramına İlişkin Algıları, *Online Journal Of Music Sciences*, 2 (3), 86-117.

İmik, Ü. Haşhaş, S. (2016) *Türkiye’de Müzisyen Olmak*”Gece Kitaplığı Yayınları, Ankara.

Károlyi, Ottó, (2007), *Müziğe Giriş*, Çev: Mehmet Nemutlu, İstanbul: Pan Yayıncılık.

Öztuna, Yılmaz, (1974), *Türk Musikisi Ansiklopedisi*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Saban, A. (2008), *Okula İlişkin Metaforlar*, Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 55, 459-496.

Say, Ahmet, (1997), *Müzik Tarihi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Tez, İ., Uygun, M. A. (2016), Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersi Ve Müzik Öğretmenine İlişkin Algılarının Metaforik Analizi, *Kalem Eğitim Ve İnsan Bilimleri Dergisi* 6 (2), 417-455.

Uçan, Ali, (1996), *Müzik/İnsan Ve Sanat Eğitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2000), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.